

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

398

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de Minister van Financiën over *het bericht dat Nederlandse banken zijn binnengevallen vanwege mogelijke kartelvorming* (ingezonden 18 oktober 2017).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Financiën) (ontvangen 14 november 2017).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het nieuws dat de Europese Commissie invallen heeft gedaan bij Nederlandse financiële instellingen?¹

Vraag 2

Was u op de hoogte van deze invallen? Wanneer bent u op de hoogte gesteld en door wie?

Vraag 3

Welke Nederlandse bedrijven en organisaties zijn door de Europese Commissie bezocht en met welke reden?

Antwoorden 1, 2 en 3

Ik heb er kennis van genomen dat de Europese Commissie op 3 oktober jl. in meerdere Lidstaten onaangekondigd bezoeken heeft uitgevoerd in het kader van een vooronderzoek naar mogelijke overtreding van mededingingsregels.² Het zou gaan om overtreding van regels, door afspraken te maken om concurrenten te weren (artikel 101 EU-verdrag) en door misbruik van machtspositie (artikel 102 EU-verdrag) bij de toegang tot bankrekeninggegevens. De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) en de Betaalvereniging Nederland hebben bevestigd dat bij hen onaangekondigde bezoeken zijn uitgevoerd.³ De Europese Commissie houdt, net als nationale mededingingsautoriteiten, toezicht op afspraken die ondernemingen maken om de concurrentie te beperken en op misbruik van machtspositie. Voor zover bekend betreft het in dit geval een vooronderzoek naar mogelijke overtreding

¹ <https://fd.nl/beurs/1221534/brussel-doet-inval-bij-nvb-en-nederlandse-banken-vanwege-mogelijke-kartelvorming>

² http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-3761_en.htm

³ <https://www.nvb.nl/nieuws/3759/nvb-werkt-mee-aan-onderzoek-europese-commissie.html> en <https://www.betalvereniging.nl/actueel/nieuws/onderzoek-europese-commissie-betalvereniging/>

van mededingingsregels; nog niet is vastgesteld dat daadwerkelijk mededingingsregels zijn overtreden.

De Europese Commissie is ten tijde van de bezoeken in Nederland op haar verzoek bijgestaan door de Nederlandse mededingingsautoriteit, de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Op 3 oktober jl. heeft de ACM mijn ministerie geïnformeerd dat bezoeken onder leiding van de Europese Commissie op dat moment werden uitgevoerd binnen de financiële sector. Over de exacte redenen van de inspecties en bij welke partij/partijen deze plaatsvonden werden geen mededelingen gedaan. De achtergrond van de inspecties is vernomen uit het persbericht dat de Europese Commissie op vrijdag 6 oktober 2017 heeft gepubliceerd.⁴ Desgevraagd heeft de NVB het onaangekondigde bezoek op ambtelijk niveau aan het ministerie bevestigd. Aangezien het een vooronderzoek betreft dat wordt uitgevoerd door de Europese Commissie, past het mij niet om vooruit te lopen op de uitkomsten van dit onderzoek of om anderszins uitspraken te doen over dit onderzoek. Het is aan de betrokken autoriteiten om hun werk te doen.

Vraag 4

Is het gebruikelijk dat de Europese Commissie onaangekondigde bezoeken bij marktpartijen en andere organisaties doet? Zo ja, hoe vaak doet zij die? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4

De Europese Commissie heeft een eigen mededingingsautoriteit, het Directoraat-generaal voor Concurrentie (DG COMP). DG COMP houdt onder meer toezicht op afspraken tussen ondernemingen die de concurrentie beperken en op misbruik van machtsposities. DG COMP wordt hierbij regelmatig en op eigen verzoek bijgestaan door nationale mededingingsautoriteiten.

Voor meer informatie over de wijze van werken van DG COMP bij onaangekondigde bezoeken in het kader van mogelijke overtredingen van artikelen 101 en 102 verwijs ik u naar de website van de Europese Commissie.⁵

Vraag 5

Hebben u en de toezichthouders de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) signalen bereikt dat Nederlandse financiële instellingen weigeren om nieuwe partijen data te verstrekken? Zo ja, om welke signalen gaat het en wat heeft u, en/of wat hebben de toezichthouders, hiermee gedaan?

Antwoord 5

Toezichthouders AFM en DNB noch ikzelf hebben signalen ontvangen die erop duiden dat financiële instellingen weigeren om data te verstrekken aan nieuwe marktpartijen. Banken en consumenten hanteren veiligheidsvoorschriften over het aan anderen verstrekken van inloggegevens voor de online toegang tot bankrekeninggegevens. Dit is ook door de banken in overeenstemming met de Consumentenbond in 2013 vastgelegd in de zogenaamde Uniforme Veiligheidsregels Particulieren.⁶ Het in acht nemen van deze veiligheidsvoorschriften kan een beperkend effect hebben op de toetreding door nieuwe partijen die diensten aanbieden op basis van de toegang tot bankrekeninggegevens.

In 2016 is de Europese herziene richtlijn betaaldiensten (PSD2) aangenomen. Deze richtlijn maakt nieuwe en innovatieve betaaldiensten mogelijk doordat het bepalingen bevat voor een veilige toegang tot bankrekeninggegevens door derde partijen. Het wetsvoorstel ter implementatie van de PSD2-richtlijn is op 23 oktober jl. aan uw Kamer verzonden.

⁴ Zie verwijzing onder voetnoot 2

⁵ http://ec.europa.eu/competition/antitrust/procedures_101_en.html en http://ec.europa.eu/competition/antitrust/procedures_102_en.html

⁶ <https://www.nvb.nl/publicaties/protocolen-regelingen-richtlijnen/1942/uniforme-veiligheidsregels.html>